

GRUNDLAGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE **18/2004 rd**

**Regeringens proposition med förslag till lag om
ändring av 35 § i lagen om den nationella för-
valtningen av programmen för strukturfonder-
na**

Till förvaltningsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 4 maj 2004 en proposition med förslag till lag om ändring av 35 § i lagen om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna (RP 68/2004 rd) till förvaltningsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att grundlagsutskottet ska lämna utlåtande till förvaltningsutskottet.

- regeringssekreterare Tuula Manelius, inrikesministeriet
- professor Olli Mäenpää
- professor Ilkka Saraviita
- professor Veli-Pekka Viljanen.

Dessutom har utskottet fått ett skriftligt utlåtande från

— lagstiftningsråd Sten Palmgren, justitieministeriet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att till lagen om den nationella förvaltningen av programmen för strukturfonderna fogas en bestämmelse om att social- och hälsovårdsministeriet kan överföra sin behö-

riighet i ärenden som gäller strukturfonderna till länsstyrelserna.

Lagen föreslås träda i kraft sommaren 2004.

Lagstiftningsordningen har inte bedömts i propositionen.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Enligt 35 § 2 mom. i lagförslaget kan social- och hälsovårdsministeriet genom förordning av ministeriet överföra sin behörighet i ärenden som gäller strukturfonderna till länsstyrelserna.

Förslaget måste bedömas med tanke på 80 § 1 mom. i grundlagen. Där sägs att statsrådet och ministerierna med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag kan utfärda förordningar. Men bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter och om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag ska utfärdas genom lag.

Bemyndigandet att utfärda förordningar är värt att notera med tanke på 21 § i grundlagen där det sägs att var och en har rätt att få sin sak behandlad av en myndighet som är behörig enligt lag. Grundlagens 2 § 3 mom. är också betydelsefullt. Där sägs att all utövning av offentlig makt ska bygga på lag och att lag noggrant ska iakttas i all offentlig verksamhet. En obegränsad överföring av uppgifter från en myndighet till en annan är problematisk också med tanke på rätts-säkerheten (GrUU 52/2001 rd, s. 5/I, GrUU 14/2003 rd, s. 3/I).

Grundlagsutskottet har i sin praxis haft vissa förbehåll mot bestämmelser som möjliggör att uppgifter obegränsat förs över till en annan myndighet (se t.ex. GrUU 52/2001 rd, s.5). Särskilt när det gäller bestämmelser som har kopplingar till de grundläggande fri- och rättigheterna har utskottet ansett att den behöriga myndigheten entydigt (GrUU 21/2001 rd, s. 4/I) eller annars exakt (GrUU 47/2001 rd, 3/II) ska framgå av lagen eller att åtminstone utgångspunkterna för myndigheternas behörighetsförhållanden (GrUU 45/2001 rd, 3/II) och villkoren för att överföra behörighet framgår tillräckligt exakt av lagen

(GrUU 17/2004 rd, s. 2/I), GrUU 7/2001 rd, s. 4/II).

Den föreslagna bemyndigandebestämmelsen är helt öppen och svarar därför inte mot de krav som utskottet ställt i sin praxis. Enligt propositionens motivering kommer uppgifter som gäller ansökan om och beviljande av stöd samt kontroll, inspektion och uppföljning av projekt att flyttas från ministerier till länsstyrelsen. Andra uppgifter som kan föras över enligt propositionen är information, rådgivning och utbildning om stöd och ansvar för rapportering om stöd. Uppgifter och befogenheter av detta slag har delvis med beslut om den enskildes rättigheter och skyldigheter att göra. Grundlagsutskottet anser utifrån det som sägs ovan att bemyndigandet bör begränsas med formuleringar som svarar mot syftena i motiveringen för att lagförslaget ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Alternativt kan bestämmelser om länsstyrelsernas uppgifter och behörighet i strukturfondsfrågor tas direkt in i lag.

När propositionen behandlas måste den gällande bestämmelsen i 35 § om att undervisningsministeriet kan föra över sin behörighet i ärenden som gäller strukturfonderna till myndigheter som sköter uppgifter inom dess förvaltningsområde analogt kontrolleras. Uttrycket "genom ett beslut" måste samtidigt ändras till "förordning av ministeriet", om inte bestämmelser om myndigheternas behörighet tas direkt in i lag.

Utlåtande

Grundlagsutskottet anför

att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning om utskottets konstitutionella anmärkning i fråga om 35 § 2 mom. beaktas.

Helsingfors den 27 maj 2004

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Arja Alho /sd
medl. Leena Harkimo /saml
Hannu Hoskonen /cent
Irina Krohn /gröna
Miapetra Kumpula /sd
Annika Lapintie /vänst
Markus Mustajärvi /vänst

Reino Ojala /sd
Klaus Pentti /cent
Markku Rossi /cent
Simo Rundgren /cent
Arto Satonen /saml
Seppo Särkiniemi /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Wallin.